

Uppföljning internkontrollplan 2024 per 2024-04-30

Miljönämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Direktåtgärder	4
Risk: Återlämning av arbetsutrustning	4
Åtgärd: Genomgång av rutiner	4
Granskningar	5
Kommungemensamma granskningar	5
Risk: AI-relaterade risker	5
Granskning: AI - artificiell intelligens	5

Inledning

I denna rapport redovisas en genomförd direktåtgärd och en kommungemensam granskning enligt internkontrollplanen för 2024.

Direktåtgärder

Risk: Återlämning av arbetsutrustning

Beskrivning av risk

Risk för att arbetsutrustning inte återlämnas i samband med byte eller vid anställningens upphörande på grund av bristande eller otydliga rutiner, vilket kan leda till ekonomisk skada.

Åtgärd: Genomgång av rutiner

Vad ska göras:

Säkerställa att det finns befintliga och ändamålsenliga rutiner för återlämnande av arbetsutrustning.

Genomförda åtgärder

Varje medarbetare har teknisk arbetsutrustning, till exempel dator, surfplatta, mobil och headset, för att kunna utföra sitt arbete. Denna utrustning kan ersättas under anställningen till följd av teknisk livslängd eller förlust av utrustningen. Utrustningen som återlämnas återanvänds i första hand innan den går till återvinning. Nämnden förtecknar namn på den som hämtat ut utrustningen samt serienummer och uppdaterar när utrustningen byts ut eller det tillkommer ny utrustning. I samband med anställningens upphörande ska alltid utrustningen återlämnas men då nämnden identifierat brister i rutinen behöver den uppdateras och förtydligas. Utöver ekonomisk skada som bristerna orsakar kan det också medföra att informationssäkerheten inte säkerställs.

För att förtydliga vilken utrustning som lämnats ut och vad som ska återlämnas kompletteras avgångschecklistan med en förteckning över utlämnad utrustning och att den alltid ska återlämnas till IT- och servicetekniker.

Granskningar

Kommungemensamma granskningar

Risk: AI-relaterade risker

Beskrivning av risk

Risk för bristande beredskap för att identifiera, möta och hantera möjligheter och risker kopplade till AI, på grund av bristande kompetens. Detta kan leda till outnyttjad effektiviseringspotential, rättsosäkerhet, kränkning av enskildas fri- och rättigheter, välfärdsbrottlighet och otillåten påverkan med mera.

Granskning: AI - artificiell intelligens

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskningen avser huruvida det finns en beredskap att tillvarata möjligheter och möta hot kopplade till AI - artificiell intelligens.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att undersöka beredskapen i nämnder och bolag att hantera hot och utnyttja möjligheter med AI.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen omfattar Malmö stads samtliga nämnder och helägda bolag, och genomförs på samma sätt för nämnder och bolag.

Granskningsmetod:

Granskning görs genom självskattning av det egna arbetet utifrån ett antal påståenden. Självskattningen kompletteras med frågor.

Resultat

Kommunstyrelsen har beslutat att tre kommungemensamma granskningar ska genomföras under 2024, varav en av granskningarna är kring *AI – artificiell intelligens* (STK-2023-1266). Granskningen består av två delar:

- En självskattningsdel
- En beskrivning av nämndens/styrelsens arbete på området utifrån några frågeställningar. Nedan presenteras resultaten från självskattningen:

	Ja, tillfredsställande utifrån nämndens/ styrelsens behov/ambition	Delvis, förbättrings- område	Nej, behöver ses över omgående
1. Nämnden/styrelsen har en god förståelse för olika typer av AI och dess tillämpningsområden.			X
2. Nämnden/styrelsen vet var och hur AI används inom den egna verksamheten i dag.		X	
3. Nämnden/styrelsen har ett arbetssätt för att identifiera möjliga områden i verksamheten att utveckla med hjälp av AI.			X*

	Ja, tillfredsställande utifrån nämndens/ styrelsens behov/ambition	Delvis, förbättrings- område	Nej, behöver ses över omgående
4. Nämnden/styrelsen har ett arbetssätt för att identifiera risker som uppstår till följd av AI som verksamheten använder eller påverkas av			
a) säkerhetsmässiga aspekter		X	
b) dataförvaltning (datakvalitet, vidareutnyttjande av data, metadata)		X	
c) etiska aspekter (exempelvis bias, desinformation/påhittade fakta, kontrollproblemet, transparens)		X	
d) juridiska aspekter		X**	
e) tekniska aspekter		X	
f) klimatpåverkan (följ länken för mer information)		X	
g) affärsmässiga/leverantörmässiga aspekter (leverantörsberoende, leverantörens lämplighet kopplat till Malmö stads värderingar och mål)		X	
5. Nämnden/styrelsen har dimensionerat resurstilldelningen och säkerställt den kompetens som krävs för att arbeta med AI utifrån ovanstående (a-g) aspekter.			X*
6. Nämnden/styrelsen arbetar systematiskt med att höja medarbetarnas förståelse och kunskap kring AI.		X	
7. Nämnden/styrelsen har en process för att säkerställa att användningen av AI faktiskt utvecklar/effektiviserar verksamheten.		X	
8. Nämnden/styrelsen är transparenta mot enskilda eller organisationer som direkt berörs/påverkas av den egna användningen av AI.	X		
9. Nämnden/styrelsen har ett strukturerat och användarcentrerat arbetssätt vid utveckling eller implementering av AI i den egna verksamheten.			X*

* Finns inte heller för digitalisering

** Bör bevakas kommunövergripande

Frågor kring nämndens/styrelsens arbete

1. Hur ser nämndens/styrelsens arbetssätt för AI ut och hur tillämpas det i verksamheten?

Miljönämnden har inget strukturerat arbetssätt för AI. Det kan finnas ett fåtal medarbetare som använder integrerade tjänster för användarstöd men nämnden har inte utrett hur det tillämpas i verksamheten.

2. Hur har nämnden/styrelsen åstadkommit förbättringar (exempelvis effektivisering eller kvalitetshöjning,

reducering av risker i verksamheten), där AI helt eller delvis varit en del av lösningen?

Miljönämnden har inte arbetat strukturerat med AI och har inte heller arbetat med förbättringar där det varit en del av lösningen.

3. Vilka eventuella hinder respektive utvecklingsområden ser nämnden/styrelsen för ett framgångsrikt arbete med AI?

Miljönämnden har inte avsatt resurser och saknar kompetens och inriktningsbeslut för att arbeta strukturerat med AI som hjälpmedel vid digitalisering.

4. Välj ut ett konkret fall: Hur har nämnden/styrelsen resonerat i detta fall kring effekter och konsekvenser av tillämpning av AI i verksamheten?

Inga konkreta fall kan identifieras.

5. Hur säkerställer nämnden/styrelsen digitala eller analoga alternativ för fortsatt utförande av uppdrag/verksamhetsprocesser om förutsättningarna för användningen av AI förändras (kontinuitetsplanering)?

Miljönämnden bedriver visst kontinuitetsplaneringsarbete för IT- och digitala tjänster, men inte kopplat till AI då det inte tillämpas i verksamheten ännu.

6. Kring vilka områden har nämnden/styrelsen styrdokument för AI-utveckling och tillämpning?

Miljönämnden har inga styrdokument för AI-utveckling och inte heller tillämpning.

7. Kring vilka områden där nämnden/styrelsen saknar styrdokument för AI-utveckling och tillämpning finns ett behov av styrdokument?

4 a-g i föregående formulär är områden som bör finnas i styrdokument för AI.

8. Hur arbetar nämnden/styrelsen systematiskt med arbetsmiljön vid utveckling eller tillämpning av AI inom den egna verksamheten?

Miljönämnden bedriver inget sådant arbete.

Övergripande slutsatser om resultatet

Miljönämnden har ännu inte bedrivit något strukturerat arbete för att utforska hur AI kan påverka verksamheten. Då miljönämndens verksamheter har relativt få anställda finns det inte heller några stora resurser för att arbeta med digitalisering. Miljönämnden ser utvecklingsarbetet kring användningen av AI främst som en kommungemensam angelägenhet. Det finns stora fördelar med att driva ett kommunövergripande arbete med gemensamma krav och styrdokument för AI.